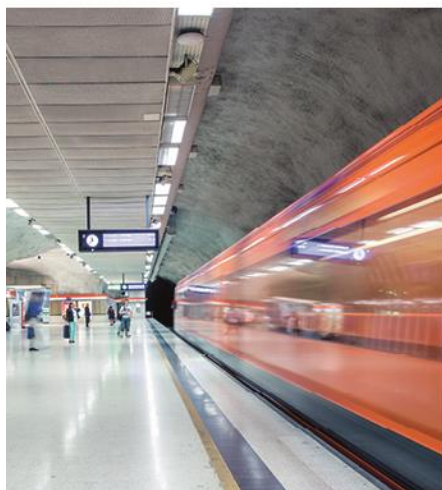
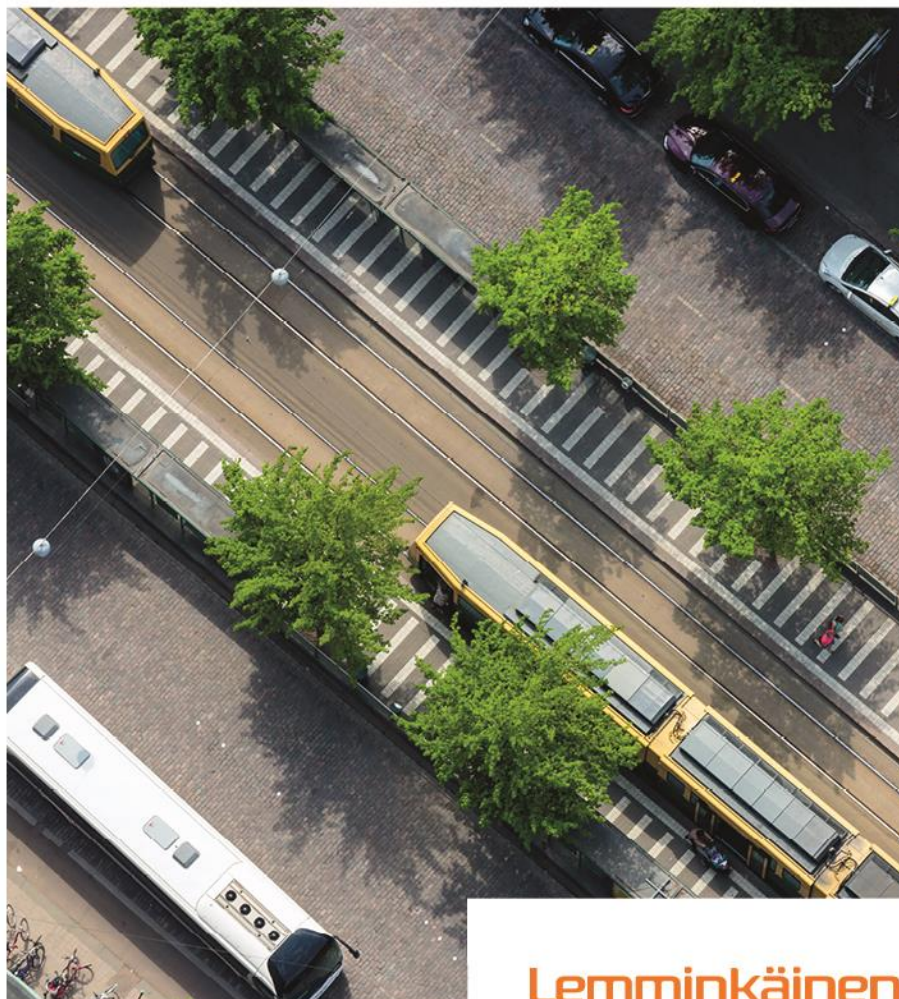

OSAVUOSIKATSAUS

1.1.–30.6.2015

Lemminkäinen

Lemminkäisen osavuosikatsaus 1.1.–30.6.2015

Huhti–kesäkuu 2015 (4–6/2014)

- Saadut tilaukset olivat 423,0 milj. euroa (602,0)
- Liikevaihto oli 492,1 milj. euroa (510,5)
- Liikevoitto oli 15,6 milj. euroa (14,8), mikä oli 3,2 prosenttia (2,9) liikevaihdosta.
- Katsauskauden tulos oli 5,0 milj. euroa (28,2). Jatkuvien toimintojen tulos oli 5,0 milj. euroa (5,3).
- Osakekohtainen tulos oli 0,05 euroa (1,24). Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli 0,05 euroa (0,13).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 23,5 milj. euroa (-25,5).
- Omavaraisuusaste katsauskauden lopussa oli 33,1 % (32,1) ja nettovelkaantumisaste 57,2 % (85,4).
- Korollinen nettovelka katsauskauden lopussa oli 211,7 milj. euroa (339,9).

Tammi–kesäkuu 2015 (1–6/2014)

- Saadut tilaukset olivat 809,2 milj. euroa (1 014,8)
- Liikevaihto oli 781,8 milj. euroa (789,8)
- Liikevoitto oli -2,4 milj. euroa (-2,5), mikä oli -0,3 prosenttia (-0,3) liikevaihdosta.
- Katsauskauden tulos oli -14,7 milj. euroa (8,3). Jatkuvien toimintojen tulos oli -14,7 milj. euroa (-14,9).
- Osakekohtainen tulos oli -0,90 euroa (0,20). Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli -0,90 euroa (-0,92).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 26,0 milj. euroa (-128,1).

Ohjeistus vuodelle 2015

Tulosohjeistus vuodelle 2015 pysyy ennallaan. Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2015 sen liikevaihto ei kasva vuoden 2014 tasosta (2 044,5 milj. euroa). Liikevoiton (IFRS) vuonna 2015 yhtiö odottaa paranevan vuoteen 2014 verrattuna (36,3 milj. euroa).

Avainluvut, IFRS		4-6/2015	4-6/2014	Muutos Q2/15 vs. Q2/14	1-6/2015	1-6/2014	Muutos H1/15 vs. H1/14	1-12/2014
Liikevaihto	M€	492,1	510,5	-18,4	781,8	789,8	-8,0	2 044,5
Päällystys	M€	258,8	243,8	15,0	323,2	303,8	19,4	907,5
Infraprojektit	M€	65,7	75,5	-9,8	124,6	135,1	-10,5	286,0
Suomen talonrakentaminen	M€	127,0	135,2	-8,2	258,3	251,1	7,2	539,0
Venäjän toiminnot	M€	17,4	34,1	-16,7	36,0	50,1	-14,1	196,1
Muut erät	M€	23,3	21,9	1,4	39,7	49,6	-9,9	115,9
Liikevoitto	M€	15,6	14,8	0,8	-2,4	-2,5	0,1	36,3
Päällystys	M€	15,2	14,3	0,9	-11,8	-5,8	-6,0	32,2
Infraprojektit	M€	4,3	-0,3	4,6	5,1	1,6	3,5	7,2
Suomen talonrakentaminen	M€	-3,4	5,9	-9,3	3,8	12,0	-8,2	9,3
Venäjän toiminnot	M€	1,4	0,4	1,0	2,5	-1,0	3,5	19,7
Muut erät	M€	-1,9	-5,5	3,6	-2,1	-9,2	7,1	-32,2
Liikevoitto-%	%	3,2	2,9		-0,3	-0,3		1,8
Päällystys	%	5,9	5,9		-3,6	-1,9		3,5
Infraprojektit	%	6,6	-0,4		4,1	1,2		2,5
Suomen talonrakentaminen	%	-2,7	4,4		1,5	4,8		1,7
Venäjän toiminnot	%	8,1	1,2		7,0	-2,0		10,1
Tulos ennen veroja	M€	10,2	7,3	2,9	-13,7	-17,1	3,4	-1,7
Jatkuvien toimintojen tulos	M€	5,0	5,3	-0,3	-14,7	-14,9	0,2	-5,0
Katsauskauden tulos	M€	5,0	28,2	-23,2	-14,7	8,3	-23,0	18,1
Jatkuvien toimintojen tulos/osake	€	0,05	0,13	-0,08	-0,90	-0,92	0,02	-0,68
Katsauskauden tulos/osake	€	0,05	1,24	-1,19	-0,90	0,20	-1,10	0,40
Liiketoiminnan rahavirta ¹⁾	M€	23,5	-25,5	49,0	26,0	-128,1	154,1	-48,4

1) 1–6/2014 ja 1–12/2014: Liiketoiminnan rahavirta sisältää asfalttikartelliin liittyviä maksettuja vahingonkorvauksia 60 milj. euroa.

Avainluvut, IFRS		30.6.2015	30.6.2014	Muutos Q2/15 vs. Q2/14	31.3.2015	Muutos Q1/15 vs. Q2/15	31.12.2014
Tilaukanta, jatkuvat toiminnot	M€	1 667,1	2 086,8	-419,7	1 617,3	49,8	1 456,1
Sidottu pääoma	M€	547,0	697,0	-150,0	554,4	-7,4	590,4
Taseen loppusumma	M€	1 292,3	1 463,4	-171,1	1 206,4	85,9	1 257,8
Korollinen nettovelka	M€	211,7	339,9	-128,2	198,7	13,0	213,6
Omavaraisuusaste ¹⁾	%	33,1	32,1		37,9		37,1
Nettovelkaantumisaste ²⁾	%	57,2	85,4		50,5		51,8
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12 kk	%	10,9	0,2		13,2		13,5

1) Omavaraisuusaste, mikäli hybridilaina käsiteltäisiin vieraana pääomana: 6/2015: 23,1 %, 6/2014: 20,9 % ja 12/2014: 24,6 %.

2) Nettovelkaantumisaste, mikäli hybridilaina käsiteltäisiin vieraana pääomana: 6/2015: 125,2 %, 6/2014: 184,4 % ja 12/2014: 128,4 %.

Taulukon tunnusluvut sisältävät myytäväksi luokiteltuihin omaisuuseriin kuuluvat erät.

Toimitusjohtaja Casimir Lindholmin kommentti:

"Lemminkäisen toisen neljänneksen liikevaihto ja liikevoitto olivat viime vuoden tasolla", toteaa toimitusjohtaja **Casimir Lindholm**. "Tuloksemme parani kaikissa liiketoimintasegmenteissä, paitsi Suomen talonrakentamisessa. Segmentin kannattavuutta rasittivat noin 5 milj. euron kuluerät, jotka muodostuivat mm. tonttien myyntitappioista sekä takuukorjaustoihin liittyvistä varauksista. Päälylystyksessä bitumin hinnan lasku on kasvattanut päällysteiden kokonaismääriä, mutta samalla alentanut yksikköhintoja. Infraprojekteissa tulos kehittyi myönteisesti. Koemme, että markkinatilanne infrarakentamisessa päämarkkina-alueellamme on edelleen vahva. Meidän on jatkettava toimintamme tehostamista markkinatilanteessa, jossa kova kilpailutilanne heijastuu urakoiden hintatasoon nyt myös Suomessa."

"Tilauksentamme oli viime vuotta pienempi. Eniten tilauksenta laski Venäjällä, jossa emme ole käynnistäneet uusia asuntohankkeita. Infraprojekteissa voitimme kesäkuussa uusia urakoita yhteensä 80 milj. eurolla, jotka eivät näy katsauskauden tilaukskannassa."

"Olemme jatkaneet ydinliiketoimintaan kuulumattomien liiketoimintojen ja omaisuuserien myyntiä strategiamme mukaisesti. Katsauskaudella ja hieman sen jälkeen luovuimme Ruotsin talonrakentamisesta sekä teiden huolto- ja ylläpitoliiketoiminnasta Norjassa. Näiden toimenpiteiden negatiivinen tulosvaikutus vuoden toisella neljänneksellä oli yhteensä noin 3 milj. euroa. Olemme lisäksi jatkaneet ei-strategisten tonttien ja kiviainesalueiden myyntejä. Näillä toimenpiteillä tehostamme pääomiamme käyttöä ja parannamme tulostamme pitkällä aikavälillä."

"Liiketoimintamme kassavirta oli positiivinen ensimmäisellä ja toisella neljänneksellä. Sidottu pääomamme ja korollinen velkamme ovat selvästi viime vuotta pienemmät. Olemme päässeet tähän vähentämällä investointeja, tehostamalla laskutustamme sekä sopeuttamalla asuntotuotantoa kysyntää vastaavaksi. Katsauskaudella toteutimme hybridilainamme osittaisen takaisinoston ja ostimme velkakirjoja takaisin käteisellä yhteensä 27,1 miljoonan euron nimellisarvosta. Aiempaa vahvempi taseemme ja hyvin onnistunut Deliver 2014 -kustannussäästöohjelma luovat hyvän pohjan liiketoimintamme jatkuvalla kehittämisellä ja kilpailuasemamme vahvistamiselle", toteaa Lindholm.

Markkinatilanne

Suomessa kokonaisrakentamisen määrä pysynee vuonna 2015 viime vuoden tasolla. Käynnissä olevat infrahankkeet eivät riitä kääntämään infrarakentamista kasvuun. Talonrakentamisessa korjausrakentaminen jatkaa kasvuaan, mutta uudisrakentamisen odotetaan heikkenevän joitakin prosentteja viime vuodesta. Uusia asuntoja aloitetaan arviolta 23 500 (2014: 24 500). Päälylystysmäärät ovat kasvussa, mutta bitumin halpeneminen rajoittaa liikevaihdon kasvua. Ruotsissa ja Norjassa infrarakentamista tukevat suuret väylähankkeet ja investoinnit energiatuotannon korjaamiseen ja uusimiseen. Venäjällä comfort-luokan asuntojen kysyntä on viime vuodesta jonkin verran laskenut. Baltian maissa infrarakentamisen kysyntä on pysynyt vakaana. (Lähde: Euroconstruct kesäkuu/2015)

Tiedotustilaisuus

Suomenkielinen tiedotustilaisuus analyytikoille ja medialle järjestetään keskiviikkona 29. heinäkuuta klo 10.00 Lemminkäisen pääkonttorilla, osoitteessa Salmisaarenaukio 2, Helsinki. Osavuosikatsauksen esittelee Lemminkäisen toimitusjohtaja Casimir Lindholm. Osavuosikatsausta koskeva esitysmateriaali suomeksi ja englanniksi on saatavissa yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.lemminkainen.fi/sijoittajat.

Vuoden 2015 taloudelliset tiedotteet

Vuonna 2015 osavuosikatsaukset julkistetaan seuraavasti:

5.2.2015	Tilinpäätöstiedote 2014
29.4.2015	Osavuosikatsaus 1.1. – 31.3.2015
29.7.2015	Osavuosikatsaus 1.1. – 30.6.2015
30.10.2015	Osavuosikatsaus 1.1. – 30.9.2015

LEMMINKÄINEN OYJ
Konserniviestintä

Lisätietoja:

Casimir Lindholm, toimitusjohtaja, puh. 02071 53304
Ilkka Salonen, talous- ja rahoitusjohtaja, puh. 02071 53304
Katri Sundström, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 02071 54813

Liiketoiminnan kehitys

Liikevaihto

Liikevaihto segmentteittäin		4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos	1-12/2014
Päällystys	M€	258,8	243,8	15,0	323,2	303,8	19,4	907,5
Infraprojektit	M€	65,7	75,5	-9,8	124,6	135,1	-10,5	286,0
Suomen talonrakentaminen	M€	127,0	135,2	-8,2	258,3	251,1	7,2	539,0
Venäjän toiminnot	M€	17,4	34,1	-16,7	36,0	50,1	-14,1	196,1
Muut toiminnot ja konsernieliminoinnit	M€	23,3	21,9	1,4	39,7	49,6	-9,9	115,9
Konserni yhteensä	M€	492,1	510,5	-18,4	781,8	789,8	-8,0	2 044,5

Huhti-kesäkuu 2015 (4-6/2014)

Konsernin liikevaihto laski vertailukaudesta ja oli 492,1 milj. euroa (510,5). Päällystyksessä liikevaihto kasvoi kaikissa toimintamaissa paitsi Tanskassa. Muissa liiketoimintasegmenteissä liikevaihto jäi vertailukautta pienemmäksi. Liikevaihto laski infraprojekteissa Ruotsissa, asuntorakentamisessa Venäjällä sekä talonrakentamisessa Suomessa pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -8,7 milj. euroa vertailukauteen nähden. Liikevaihdosta 58 % (53) tuli Suomesta, 32 % (33) Skandinaviasta, 3 % (7) Venäjältä ja 7 % (7) muista maista.

Tammi-kesäkuu 2015 (1-6/2014)

Konsernin liikevaihto laski vertailukaudesta ja oli 781,8 milj. euroa (789,8). Liikevaihto kasvoi päällystyksessä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Baltian maissa. Liikevaihto laski infraprojekteissa Ruotsissa sekä asuntorakentamisessa Venäjällä. Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -20,5 milj. euroa vertailukauteen nähden. Liikevaihdosta 62 % (57) tuli Suomesta, 27 % (32) Skandinaviasta, 5 % (6) Venäjältä ja 6 % (5) muista maista.

Liikevoitto

Liikevoitto segmentteittäin IFRS		4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos	1-12/2014
Päällystys	M€	15,2	14,3	0,9	-11,8	-5,8	-6,0	32,2
Infraprojektit	M€	4,3	-0,3	4,6	5,1	1,6	3,5	7,2
Suomen talonrakentaminen	M€	-3,4	5,9	-9,3	3,8	12,0	-8,2	9,3
Venäjän toiminnot	M€	1,4	0,4	1,0	2,5	-1,0	3,5	19,7
Toimialat yhteensä	M€	17,5	20,3	-2,8	-0,3	6,8	-7,1	68,5
Muut toiminnot	M€	-1,9	-5,5	3,6	-2,1	-9,2	7,1	-32,2
Konserni yhteensä	M€	15,6	14,8	0,8	-2,4	-2,5	0,1	36,3

Liikevoitto-% segmentteittäin IFRS		4-6/2015	4-6/2014	1-6/2015	1-6/2014	1-12/2014
Päällystys	%	5,9	5,9	-3,6	-1,9	3,5
Infraprojektit	%	6,6	-0,4	4,1	1,2	2,5
Suomen talonrakentaminen	%	-2,7	4,4	1,5	4,8	1,7
Venäjän toiminnot	%	8,1	1,2	7,0	-2,0	10,1
Konserni yhteensä	%	3,2	2,9	-0,3	-0,3	1,8

Huhti-kesäkuu 2015 (4-6/2014)

Konsernin liikevoitto parani hieman ja oli 15,6 milj. euroa (14,8). Liikevoittoprosentti oli 3,2 (2,9). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevoittoon oli -0,5 milj. euroa vertailukauteen nähden. Päällystys-segmentin ja muiden konsernitoimintojen liikevoittoa heikensivät noin 3 milj. euron arvonalentumiskirjaukset ydinliiketoimintoihin kuulumattomissa liiketoiminnoissa. Infraprojekteissa ja Venäjän toiminnoissa kannattavuus kehittyi vertailukautta paremmin. Infraprojektit-segmentin vertailukausi Q2/2014 sisältää 3 milj. euron alaskirjauksen asiakkaan ajaututtua konkurssiin. Suomen talonrakentamisessa tulosta rasittivat mm. tappiolliset tonttimyynnit ja takuukorjaustoihin liittyvät varaukset, yhteensä yli 5 milj. euroa. Suomen talonrakentamisen vertailukauden tulosta paransi merkittävästi suuren asunto- ja toimitilahankkeen valmistuminen Helsingin Töölölahdella.

Tammi-kesäkuu 2015 (1-6/2014)

Konsernin liikevoitto oli -2,4 milj. euroa (-2,5). Liikevoittoprosentti oli -0,3 (-0,3). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevoittoon oli -0,5 milj. euroa vertailukauteen nähden. Päällystys-segmentin ja muiden toimintojen liikevoittoa heikensivät arvonalentumiskirjaukset ydinliiketoimintoihin kuulumattomissa liiketoiminnoissa ja omaisuuserissä sekä yksittäisten projektien kateheikennykset. Suomen talonrakentamisessa tulosta rasittivat edellä mainitut kuluerät. Venäjän toiminnoissa kannattavuutta paransi omaperusteinen asuntotuotanto. Organisaation uudistamiseen liittyvät toimenpiteet kasvattivat muiden toimintojen kuluja vertailuvuonna 2014.

Tilaukanta

Tilaukanta ja saadut tilaukset										
		Tilaukanta kauden lopussa			Katsauskaudella saadut tilaukset					
		30.6.2015	30.6.2014	Muutos	4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos
Päällystys	M€	524,4	649,8	-125,4	151,4	268,0	-116,6	377,3	503,7	-126,4
Infraprojektit	M€	195,2	293,0	-97,8	24,3	47,1	-22,8	63,5	60,8	2,7
Suomen talonrakentaminen	M€	689,4	653,0	36,4	153,9	236,4	-82,5	263,5	338,3	-74,8
Venäjän toiminnot	M€	90,4	310,8	-220,4	9,4	9,8	-0,4	11,6	43,2	-31,6
Muut toiminnot	M€	167,7	180,2	-12,5	84,0	40,7	43,3	93,3	68,9	24,4
Konserni yhteensä	M€	1 667,1	2 086,8	-419,7	423,0	602,0	-179,0	809,2	1 014,8	-205,6
-josta myymätön osuus	M€	131,9	313,1	-181,2	151,4	268,0	-116,6	377,3	503,7	-126,4

Konsernin tilaukanta kauden lopussa oli 1 667,1 milj. euroa (2 086,8). Uusien tilausten määrä vuoden toisella neljänneksellä oli 423,0 milj. euroa (602,0) ja vuoden ensimmäisellä puoliskolla 809,2 milj. euroa (1 014,8).

Päällystys-segmentissä ero vertailukauteen tuli pääosin Norjasta, jossa edellisvuoden tilaukanta kasvatettiin monivuotiset huolto- ja ylläpitosopimukset. Lisäksi, vaikka päällystyksen kokonaismäärät ovat viime vuotta suuremmat lähes kaikissa toimintamaissa, on bitumin hinnanlasku laskenut päällysteiden yksikköhintoja. Infraprojektien

tilauskannasta puuttuvat Espoon Blominmäen jätevesipuhdistamoluolan louhintaurakka (noin 60 milj. euroa) sekä Länsi-Norjaan rakennettavat vesivoimalaitokset (noin 19 milj. euroa). Molemmat tilaukset kirjataan vuoden kolmannelle neljännekselle. Venäjällä uusia talonrakentamisen hankkeita ei kuluvaan vuonna ole käynnistetty.

Tase, rahoitus ja rahavirta

Tase, rahoitus ja rahavirta, IFRS		30.6.2015	30.6.2014	Muutos 6/15 vs. 6/14	31.3.2015	Muutos 6/15 vs. 3/15	31.12.2014
Taseen tunnusluvut							
Omavaraisuusaste ¹⁾	%	33,1	32,1		37,9		37,1
Nettovelkaantumisaste ²⁾	%	57,2	85,4		50,5		51,8
Sijoitetun pääoman tuotto, liukuva 12kk	%	10,9	0,2		13,2		13,5
Sijoitettu pääoma	M€	704,6	839,8	-135,2	738,8	-34,2	760,3
Sidottu pääoma	M€	547,0	697,0	-150,0	554,4	-7,4	590,4
Nettokäyttöpääoma	M€	303,8	413,7	-109,9	301,9	1,9	335,1
Rahoitusasema ja likviditeetti							
Korollinen velka	M€	334,7	442,0	-107,3	345,1	-10,4	347,8
- josta pitkäaikaista velkaa	M€	134,5	145,4	-10,9	137,4	-2,9	139,5
- josta lyhytaikaista velkaa	M€	200,1	296,5	-96,4	207,7	-7,6	208,3
Likvidit varat	M€	122,9	102,0	20,9	146,4	-23,5	134,2
Korollinen nettovelka	M€	211,7	339,9	-128,2	198,7	13,0	213,6
Käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä	M€	185,0	185,0	0	185,0	0	185,0
Käyttämättömiä tililimiittisopimuksia	M€	32,8	30,6	2,2	33,3	-0,5	33,2

1) Omavaraisuusaste, mikäli hybridilainat käsiteltäisiin vieraana pääomana: 6/2015: 23,1 %, 6/2014: 20,9 % ja 12/2014: 24,6 %..

2) Nettovelkaantumisaste, mikäli hybridilainat käsiteltäisiin vieraana pääomana: 6/2015: 125,2 %, 6/2014: 184,4 % ja 12/2014: 128,4 %.

Taulukon tunnusluvut sisältävät myytäväksi myytäväksi luokiteltuihin omaisuuseriin kuuluvat erät.

Taseen loppusumma 30.6.2015 oli 1 292,3 milj. euroa (1 463,4), josta oman pääoman määrä oli 369,9 milj. euroa (397,8). Oma pääoma sisältää 111,6 miljoonaa euroa hybridilainaa. Kesäkuussa yhtiö toteutti vuonna 2012 liikkeeseen lasketun 70 miljoonan euron hybridilainan osittaisen takaisinoston, ostamalla velkakirjoja takaisin käteisellä yhteensä 27,1 miljoonan euron nimellisarvosta. Jäljelle jäävä 42,9 miljoonan euron hybridilaina yhtiöllä on oikeus lunastaa takaisin maaliskuussa 2016. Vuonna 2014 liikkeeseen lasketun 70 miljoonan euron hybridilaina yhtiöllä on oikeus lunastaa takaisin maaliskuussa 2018.

Konsernin sidottu pääoma 30.6.2015 oli 547,0 milj. euroa (697,0). Muutos edellisvuoteen johtuu aineellisten hyödykkeiden myynneistä sekä nettokäyttöpääoman pienenemisestä. Nettokäyttöpääoma kauden lopussa oli 303,8 milj. euroa (413,7). Nettokäyttöpääomaa pienensivät laskutuksen tehostuminen, factoringin lisääntynyt käyttö, Venäjän asuntomyynti sekä vaihto-omaisuuserien myynnit.

Korollinen velka kauden lopussa oli 334,7 milj. euroa (442,0) ja korollinen nettovelka 211,7 milj. euroa (339,9). Velkaa on vähennetty myymällä ydinliiketoimintaan kuulumattomia liiketoimintoja ja omaisuuseriä. Pitkäaikaisen korollisen velan osuus lainasalkussa kauden lopussa oli 40 % (33). Likvidit varat olivat 122,9 milj. euroa (102,0). Yhtiön korollisesta velasta 128,8 milj. euroa (117,4) oli projektilainoja, 99,7 milj. euroa (144,4) joukkovelkakirjalainoja, 56,3 milj. euroa (104,7) yritystodistuksia, 44,4 milj. euroa (56,0) rahoitusleasingvelkoja ja 5,5 milj. euroa (19,5) muita lainoja. Lisäksi yhtiöllä oli kauden päättyessä käyttämättä sitovia luottolimiittejä 185,0 milj. euroa (185,0) ja tililimiittisopimuksia 32,8 milj. euroa (30,6). Korollisista veloista 42 % (44) oli sidottu kiinteään korkoon.

Nettorahoituskulut laskivat, ja olivat huhti-kesäkuussa 5,5 milj. euroa (7,5) sekä tammi-kesäkuussa 11,2 milj. euroa (14,6). Hybridilainojen korkokuluja ei kirjata tuloslaskelman rahoituskuluihin, vaan niiden vaikutus näkyy osakekohtaisen tuloksen laskennassa sekä oman pääoman muutoksessa.

Liiketoiminnan rahavirta huhti-kesäkuussa oli 23,5 milj. euroa (-25,5) ja tammi-kesäkuussa 26,0 milj. euroa (-128,1). Rahavirtaa vahvistivat muutokset käyttö pääomassa. Yhtiö on mm. sopeuttanut käynnissä olevaa asuntotuotantoaan vähäisempään kysyntään ja tehostanut laskutustaan. Vertailukauden (Q1/2014) rahavirtaan sisältyy 60 milj. euroa maksettua vahingonkorvauksia asfalttikartelliin liittyen.

Katsauskauden lopussa Lemminkäinen saavutti tavoitteensa vahvistaa tasettaan yhteensä 60 milj. eurolla. Osana kesällä 2014 käytyjä rahoitusneuvotteluja, Lemminkäinen sitoutui vahvistamaan tasettaan yhteensä 100 milj. eurolla, jota tarkennettiin 60 milj. euroon keväällä 2015. Lemminkäinen jatkaa toimenpiteitä taseen vahvistamiseksi mm. myymällä ydinliiketoimintaan kuulumattomia toimintoja ja omaisuuseriä.

Liiketoimintasegmentit

Päällystys

Toimintaympäristö

Suomessa päällystyssegmentin tuotantomäärät ovat kasvussa, kun bitumin halpeneminen on laskenut päällysteiden yksikköhintoja. Kasvukeskusten käynnissä olevat infrahankkeet ylläpitävät maarakentamisen ja kiviainestoiminnan kysyntää. Ruotsissa ja Norjassa teiden rakentamis- ja perusrakennusurakat lisäävät kaikkea infrarakentamisen kysyntää.

Päällystys-segmentin ¹⁾ avainluvut		4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	258,8	243,8	15,0	323,2	303,8	19,4	907,5
Liikevoitto	M€	15,2	14,3	0,9	-11,8	-5,8	-6,0	32,2
%:a liikevaihdosta	%	5,9	5,9		-3,6	-1,9		3,5
Saadut tilaukset	M€	151,4	268,0	-116,6	377,3	503,7	-126,4	685,2
Tilaukset ²⁾	M€	524,4	649,8	-125,4	524,4	649,8	-125,4	334,3
Liiketoimintaan sidottu pääoma ²⁾	M€	252,4	307,0	-54,6	252,4	307,0	-54,6	262,1

1) Päällystys-segmenttiin kuuluvat yhtiön päällystys- ja kiviainesliiketoiminta sekä maarakentaminen Suomessa, Skandinaviassa ja Baltian maissa.

2) kauden lopussa

Huhti-kesäkuu 2015 (4-6/2014)

Liikevaihto huhti-kesäkuussa oli 258,8 milj. euroa (243,8). Liikevaihdosta 43 % (44) tuli Suomesta, 45 % (44) Skandinaviasta ja 12 % (12) Baltian maista. Liikevaihto kasvoi kaikissa toimintamaissa paitsi Tanskassa. Liikevoitto pysyi vertailukauden tasolla ja oli 15,2 milj. euroa (14,3). Norjassa tulosta heikensi 2 milj. euron arvonalentumiskirjaus huolto- ja ylläpitoliiketoiminnassa, josta yhtiö on irtautumassa. Suomessa ja Baltian maissa tulos kehittyi vertailukautta paremmin. Saatujen tilausten määrä huhti-kesäkuussa oli 151,4 milj. euroa (268,0). Muutos vertailukauteen johtuu päällysteiden yksikköhintojen laskusta sekä alkuvuonna 2014 voitetuista teiden monivuotisista huolto- ja ylläpitourakoista Norjassa.

Tammi-kesäkuu 2015 (1-6/2014)

Liikevaihto tammi-kesäkuussa oli 323,2 milj. euroa (303,8). Liikevaihdosta 43 % (44) tuli Suomesta, 46 % (44) Skandinaviasta ja 11 % (12) Baltian maista. Liikevoitto oli -11,8 milj. euroa (-5,8). Tulosta heikensivät arvonalentumiskirjaukset ydinliiketoimintoihin kuulumattomissa liiketoiminnoissa ja omaisuuserissä sekä yksittäisten projektien kateheikennykset pääosin Suomessa. Sidottua pääomaa laskivat investointien väheneminen ja factoring-rahoituksen lisääminen. Lemminkäisen myydyin ja levitetyn asfalttimassan määrä tammi-kesäkuussa oli 2,0 miljoonaa tonnia (1,7).

Infraprojektit

Toimintaympäristö

Suomessa infrarakentamista tukevat käynnissä olevat suurhankkeet kasvukeskuksissa. Kilpailutilanne on kiristynyt myös Suomessa. Ruotsissa ja Norjassa hyvä markkinatilanne houkuttelee rakentajia myös Pohjoismaiden ulkopuolelta. Baltian maissa markkinatilanne pysyi vakaana.

Infraprojektit-segmentin ¹⁾ avainluvut, IFRS		4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	65,7	75,5	-9,8	124,6	135,1	-10,5	286,0
Liikevoitto	M€	4,3	-0,3	4,6	5,1	1,6	3,5	7,2
%:a liikevaihdosta	%	6,6	-0,4		4,1	1,2		2,5
Saadut tilaukset	M€	24,3	47,1	-22,8	63,5	60,8	2,7	99,2
Tilaukanta ²⁾	M€	195,2	293,0	-97,8	195,2	293,0	-97,8	214,5
Liiketoimintaan sidottu pääoma ²⁾	M€	-8,7	17,6	26,3	-8,7	17,6	26,3	-0,9

1) Infraprojektit-segmenttiin kuuluvat kalliorakentamisen sekä pohja- ja insinöörirakentamisen liiketoiminnot Suomessa, Skandinaviassa ja Baltian maissa.

2) Kauden lopussa

Huhti–kesäkuu 2015 (4-6/2014)

Liikevaihto huhti–kesäkuussa oli 65,7 milj. euroa (75,5). Liikevaihdosta 79 % (51) tuli Suomesta, 15 % (45) Skandinaviasta, 3 % (3) Baltian maista ja 3 % (1) muista maista. Liikevoitto oli 4,3 milj. euroa (-0,3). Kannattavuus parani Suomen ja Ruotsin kalliorakentamisessa sekä Ruotsin pohjarakentamisessa. Vertailukauden liikevoittoa heikensi noin 3 milj. euron alaskirjaus asiakkaan ajaututtua konkurssiin. Saatujen tilausten määrä oli 24,3 milj. euroa (47,1). Saadut tilaukset eivät sisällä Blominmäen jätevesipuhdistamoluolan louhintatyötä (noin 60 milj. euroa) eivätkä kahden vesivoimalaitoksen rakentamista Länsi-Norjaan (noin 19 milj. euroa). Molemmat tilaukset kirjataan vuoden kolmannelle neljännekselle.

Tammi–kesäkuu 2015 (1-6/2014)

Liikevaihto tammi–kesäkuussa oli 124,6 milj. euroa (135,1). Liikevaihdosta 78 % (52) tuli Suomesta, 15 % (45) Skandinaviasta, 3 % (3) Baltian maista ja 4 % (0) muista maista. Liikevoitto oli 5,1 milj. euroa (1,6). Kannattavuus parani tai pysyi samana kaikissa toimintamaissa paitsi Norjassa. Liiketoimintaan sidottu pääoma on kuluvaan vuonna pysynyt negatiivisena, ja oli katsauskauden päättyessä -8,7 milj. euroa (17,6).

Suomen talonrakentaminen

Toimintaympäristö

Talonrakentamisen markkinatilanne on pysynyt vakaana, joskaan merkkejä merkittävästä suunnanmuutoksesta ei vielä ole havaittavissa. Uudisrakentamisen laskua paikkaa edelleen kasvava korjausrakentaminen. Asuntorahastojen aktiivisuus on säilynyt korkeana ja sijoittajakaupat paikkaavat hidastunutta kuluttajamyyntiä. Liike- ja toimitilarakentaminen etenkin pääkaupunkiseudun ulkopuolella on edelleen vähäistä.

Suomen talonrakentaminen - segmentin avainluvut, IFRS		4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	127,0	135,2	-8,2	258,3	251,1	7,2	539,0
Liikevoitto	M€	-3,4	5,9	-9,3	3,8	12,0	-8,2	9,3
%:a liikevaihdosta	%	-2,7	4,4		1,5	4,8		1,7
Saadut tilaukset	M€	153,9	236,4	-82,5	263,5	338,3	-74,8	599,0
Tilaukanta ¹⁾	M€	689,4	653,0	36,4	689,4	653,0	36,4	687,1
Liiketoimintaan sidottu pääoma ¹⁾	M€	289,6	297,9	-8,3	289,6	297,9	-8,3	303,7

1) Kauden lopussa

Huhti–kesäkuu 2015 (4-6/2014)

Liikevaihto huhti–kesäkuussa laski hieman ja oli 127,0 milj. euroa (135,2). Eniten liikevaihto laski pääkaupunkiseudun ulkopuolisissa liiketoiminnoissa. Liikevoitto oli -3,4 milj. euroa (5,9). Pääkaupunkiseudulla talonrakentamisen tulos oli selvästi positiivinen, jääden kuitenkin vertailukautta heikommaksi, jolloin tulosta paransi Helsingin Töölönlahdelle valmistunut mittava toimitila- ja asuntokohde. Lisäksi segmentin kannattavuutta rasittivat yli 5 milj. euron kuluerät, jotka muodostuivat mm. ei-strategisten tonttien myyntitappioista ja takuukorjaustöihin liittyvistä varauksista. Omaperusteisia asuntoja valmistui myös vertailukautta vähemmän. Saatujen tilausten määrä oli 153,9 milj. euroa (236,4), joista merkittävin oli elinkaarimallilla rakennettavat kaksi koulua Hollolaan (yhteensä noin 50 milj. euroa).

Tammi–kesäkuu 2015 (1-6/2015)

Liikevaihto tammi–kesäkuussa oli 258,3 milj. euroa (251,1). Pääkaupunkiseudulla liikevaihto kasvoi, kun se muualla Suomessa laski. Liikevoitto jäi vertailukaudesta ja oli 3,8 milj. euroa (12,0). Tulosta rasittivat vuoden toiselle neljännekselle kirjatut edellä mainitut kuluerät. Vertailukauden vahvaa tulosta tuki mittavan asunto- ja toimitilahankkeen valmistuminen Helsingin Töölönlahdella. Epävarman taloustilanteen johdosta omaperusteisten asuntojen aloituksia on vähennetty ja asuntomyyntiä on tehostettu etenkin valmiiden asuntojen osalta. Katsauskauden lopussa valmiiden myymättömien asuntojen määrä oli vertailukautta suurempi, 347 asuntoa (195). Liiketoimintaan sidotun pääoman määrä pysyi vertailukauden tasolla, ja oli 289,6 milj. euroa (297,9).

Vuonna 2015 asuntotuotannon volyymi jää 30 % viime vuotta pienemmäksi, ja asuntojen valmistumiset jakautuvat tasaisesti koko vuodelle.

Lemminkäisen asuntotuotanto (omaperusteinen ja neuvottelu-urakointi)		4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos	1-12/2014
Aloitukset	kpl	188	439	-251	536	773	-237	1 410
- joista omaperusteisia	kpl	92	152	-60	289	410	-121	979
Valmistuneet	kpl	327	330	-3	527	517	10	1 363
- joista omaperusteisia	kpl	194	259	-65	394	362	32	1 088
Myydyt	kpl	290	477	-187	671	763	-92	1 280
- joista omaperusteisia	kpl	194	190	4	424	400	24	849
Sijoittajamyynnin osuus	%	49			48			47
Rakenteilla kauden lopussa	kpl	1 370	1 513	-143	1 370	1 513	-143	1 362
- joista myymättömiä ¹⁾	kpl	380	535	-155	380	535	-155	522
Valmiit myymättömät kauden lopussa	kpl	347	195	152	347	195	152	336
Tonttivarannon tasearvo kauden lopussa	M€	105,3	99,0	6,3	105,3	99,0	6,3	105,4
Kilpailu-urakoidut aloitukset	kpl	318	221	97	318	221	97	244

1) kauden lopussa

Venäjän toiminnot

Toimintaympäristö

Venäjällä toimintaympäristö on edelleen epävakaa, mutta asuntomyynti on jatkunut comfort-luokassa vakaana. Asuntolainoja on kuitenkin nostettu viime vuotta vähemmän koronlaskusta huolimatta.

Venäjän toiminnot -segmentin avainluvut, IFRS		4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos	1-12/2014
Liikevaihto	M€	17,4	34,1	-16,7	36,0	50,1	-14,1	196,1
Liikevoitto	M€	1,4	0,4	1,0	2,5	-1,0	3,5	19,7
%:a liikevaihdosta	%	8,1	1,2		7,0	-2,0		10,1
Saadut tilaukset	M€	9,4	9,8	-0,4	11,6	43,2	-31,6	54,9
Tilaukset ¹⁾	M€	90,4	310,8	-220,4	90,4	310,8	-220,4	86,4
Liiketoimintaan sidottu pääoma ¹⁾	M€	59,4	93,6	-34,2	59,4	93,6	-34,2	68,4

1) kauden lopussa

Huhti–kesäkuu 2015 (4-6/2014)

Liikevaihto oli 17,4 milj. euroa (34,1) ja liikevoitto 1,4 milj. euroa (0,4). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -5,4 milj. euroa ja liikevoittoon -0,5 milj. euroa vertailukauteen nähden.

Liikevoittoa paransi omaperusteinen asuntotuotanto. Myös päällistyksessä katemarginaali on noussut selvästi viime vuodesta. Asuntojen kysynnän laskusta huolimatta vuoden toisella neljänneksellä myytiin 95 (92) omaperusteista asuntoa. Myydyistä asunnoista 64 % oli Tapiola 2 -kohteesta, jonka yhtiö arvioi valmistuvan ja tuloutuvan vuoden 2015 lopussa. Katsauskauden lopussa oli myymättä 171 asuntoa, joista valmiita oli 42 %.

Tammi–kesäkuu 2015 (1-6/2014)

Liikevaihto oli 36,0 milj. euroa (50,1) ja liikevoitto 2,5 milj. euroa (-1,0). Valuuttakurssimuutosten vaikutus euromääräiseen liikevaihtoon oli -12,5 milj. euroa ja liikevoittoon -0,9 milj. euroa vertailukauteen nähden.

Liikevoittoa paransi omaperusteinen asuntotuotanto sekä kilpailu-urakoinnin vähentäminen. Tilaukset katsauskauden lopussa oli 90,4 milj. euroa (310,8). Hyvin sujunut asuntomyynti on pienentänyt sidotun pääoman määrää, joka katsauskauden lopussa oli 59,4 milj. euroa (93,6).

Maaliskuussa Lemminkäinen ilmoitti, että se luopuu rakennuttajan roolista yhdessä Lipsanen & Co. Groupin kanssa suunnitella olevasta noin 2 000 asunnon kohteesta Pietarissa. Päätöksen taustalla on Venäjän liiketoimintaympäristön epävarmuus ja maan heikentynyt taloudellinen tilanne sekä hankkeen riskitaso Lemminkäiselle. Yhtiöt neuvottelevat hankkeen muista toteutusvaihtoehdoista. Projektiin sitoutuneen pääoman määrä katsauskauden lopussa oli noin 18 milj. euroa.

Omaperusteinen asuntotuotanto, Venäjä		4-6/2015	4-6/2014	Muutos	1-6/2015	1-6/2014	Muutos	1-12/2014
Aloitukset	kpl	0	0	0	0	0	0	0
Valmistuneet	kpl	0	0	0	0	0	0	545
Myydyt	kpl	95	92	3	255	191	64	520
Rakenteilla kauden lopussa	kpl	418	959	-541	418	959	-541	418
- joista myymättömiä	kpl	100	683	-583	100	683	-583	283
Valmiit myynnissä kauden lopussa	kpl	71	68	3	71	68	3	139

Investoinnit

Tammi-kesäkuun bruttoinvestoinnit laskivat selvästi vertailukaudesta, ja olivat 5,2 milj. euroa (23,9), mikä oli 0,7 % (3,0) yhtiön liikevaihdosta. Lemminkäisen investoinnit ovat pääosin infrarakentamisen korvaus- ja ympäristöinvestointeja. Yhtiö on jatkanut investointeihin liittyvän päätöksenteon kriteerien tiukentamista ja seurantaprosessien tehostamista. Investointien väheneminen on vapauttanut pääomia etenkin infrarakentamisessa.

Henkilöstö

Lemminkäisen palveluksessa oli katsauskauden lopussa 5 747 henkilöä (6 488). Vuonna 2014 käytyjen henkilöstön vähentämistä koskevien neuvottelujen ja muiden vastaavien toimenpiteiden tulokset eri toimintamaissa näkyvät täysimääräisinä henkilöstömäärässä vuoden 2015 loppuun mennessä. Liiketoimintasegmenteistä vähennykset ovat kohdistuneet eniten Venäjän toimintoihin. Katsauskauden henkilöstöstä 2 048 (2 384) oli toimihenkilöitä ja 3 699 (4 104) oli työntekijöitä.

Päällystys-liiketoimintasegmentissä henkilöstömäärän kasvua vuoden toisella vuosineljänneksellä selittää liiketoiminnan kausiluonteisuus.

Henkilöstö liiketoimintasegmenteittäin, jatkuvat toiminnot		30.6.2015	30.6.2014	Muutos 6/15 vs. 6/14	31.3.2015	Muutos 6/15 vs. 3/15	31.12.2014
Päällystys	hlöä	3 347	3 385	-38	2 056	1 291	2 225
Infraprojektit	hlöä	468	477	-9	391	77	439
Suomen talonrakentaminen	hlöä	1 054	1 236	-182	987	67	1 038
Venäjän toiminnot	hlöä	498	812	-314	580	-82	635
Emoyhtiö ja muut	hlöä	380	578	-198	364	16	411
Konserni yhteensä	hlöä	5 747	6 488	-741	4 378	1 369	4 748

Henkilöstö maittain, jatkuvat toiminnot		30.6.2015	30.6.2014	Muutos 6/15 vs. 6/14	31.3.2015	Muutos 6/15 vs. 3/15	31.12.2014
Suomi	hlöä	3 073	3 432	-359	2 074	999	2 315
Ruotsi, Norja, Tanska	hlöä	1 358	1 333	25	1 071	287	635
Baltian maat	hlöä	791	872	-81	634	157	1 155
Venäjä	hlöä	498	812	-314	580	-82	642
Muut maat	hlöä	27	39	-12	19	8	1
Konserni yhteensä	hlöä	5 747	6 488	-741	4 378	1 369	4 748

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon. Lemminkäisen osakepääoma on 34 042 500 euroa, ja osakkeiden lukumäärä katsauskauden lopussa oli 23 219 900 kappaletta. Lemminkäisellä oli katsauskauden päättyessä hallussaan 16 687 omaa osaketta.

Lemminkäisen kaikkien osakkeiden markkina-arvo 30.6.2015 oli 270,8 milj. euroa (265,1). Lemminkäinen Oyj:n osakkeen kurssi 1.1.2015 NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä oli 9,52 euroa (15,20) ja 30.6.2015 11,67 euroa (13,50). NASDAQ OMX Helsinki Oy:n lisäksi Lemminkäisen osakkeella käydään kauppaa myös vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. Osakkeiden kokonaisvaihto tammi-kesäkuussa 2015 oli yhteensä 1 319 155 kappaletta (446 210), josta 10 % (16) tuli vaihtoehtoisilta markkinapaikoilta. (lähde: Fidessa Fragmentation Index, <http://fragmentation.fidessa.com/fragulator>)

Yhtiöllä oli 30.6.2015 kaikkiaan 4 614 osakkeenomistajaa (4 608). Hallintarekisteröityjen ja ulkomaalaisten omistajien osuus Lemminkäinen Oyj:n kaikista osakkeista ja äänimäärästä oli 13 prosenttia (13). Yhtiön omistussuhteiden jakautuminen sektori- ja suuruusluokittain, suurimmat osakkeenomistajat sekä johtoryhmän ja hallituksen osakeomistukset löytyvät yhtiön verkkosivuilta osoitteesta www.lemminkainen.fi/Sijoittajat/Omistajat.

Lemminkäisen merkittävä osakkeenomistaja Olavi Pentti kuoli vaikeaan sairauteen 2.4.2015. Olavi Pentti omisti 2 020 285 Lemminkäisen osaketta, mikä vastaa 8,7 % yhtiön osakkeista ja äänistä.

Muutoksia organisaatiossa

Lemminkäinen Oyj ja Venäjän toiminnot -liiketoimintasegmentin johtaja sekä johtoryhmän jäsen Maaret Heiskari sopivat, että Heiskari jättää yhtiön ja paikkansa konsernin johtoryhmän jäsenenä 30.6.2015 alkaen. Heiskari nimitettiin Lemminkäisen Venäjän toiminnot -liiketoimintasegmentin johtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi vuonna 2013. Venäjän toimintojen vt. liiketoimintasegmentin johtajaksi on nimitetty Juha Kukkola, joka jatkaa myös aiemmassa tehtävässään Venäjän toimintojen business controllerina.

Oikeudenkäynnit

Asfalttikartelliin liittyvät vahingonkorvaukset

Asfalttikartelliin liittyvissä vahingonkorvauskanteissa ei ole tapahtunut muutoksia edellisen, 29.4.2015 julkistetun osavuositiedotuksen jälkeen. Helsingin hovioikeus käsittelee Helsingin kärjäoikeuden marraskuussa 2013 ratkaisemien kanteiden valituksia ja näiden lisäksi käsittelyn alkamista odottaa 21 vahingonkorvauskannetta Lemminkäistä ja muita asfalttialan yrityksiä vastaan. Näiden kanteiden pääomamäärä on yhteensä noin 26 miljoonaa euroa, joista Lemminkäinen on tehnyt yhteensä 13,0 miljoonan euron kuluvarauksen. Aiheesta löytyy lisätietoa yhtiön verkkosivuilta osoitteesta <http://www.lemminkainen.fi/Lemminkainen/Sijoittajat/Lemminkainen-sijoituskohteena/Asfalttikartelliasia/>.

Kierrätysasfaltin käyttömääriin liittyvät kiintiöt

Tuusulan kärjäoikeus antoi 11.6.2015 vapauttavan päätöksen Lemminkäistä ja sen kahta työntekijää vastaan nostetussa ympäristörikkomussyytteenä, joka liittyi yhtiön Sammonmäen asfalttiaseman ympäristöluvuissa määrättyihin kiintiöihin kierrätysasfaltin käyttömääristä asfalttimassan tuotannossa. Syyttäjä vaati Lemminkäiseltä rikoshyödyn menettämisenä 3,4 milj. euroa sekä yhteisösakkona vähintään 120 000 euroa. Kärjäoikeus katsoi, että Lemminkäinen tai sen kaksi työntekijää eivät ole syyllistyneet ympäristörikkomukseen. Syyttäjä ja ELY-keskus ovat valittaneet päätöksestä. Asian käsittely jatkuu seuraavaksi hovioikeudessa.

Kierrätysasfaltin murskaaminen uuden asfaltin raaka-aineeksi on ympäristöä säästävä käytäntö. Se pienentää tuotannon ympäristöhaittoja verrattuna neitseellisistä raaka-aineista valmistettuun asfalttiin. Laadultaan kierrätysasfalttia sisältävä asfalttimassa on yhtä hyvää kuin neitseellisistä raaka-aineista tehty asfalttimassa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lemminkäiselle riskienhallinta on olennainen osa liiketoimintaa. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa strategisten ja operatiivisten tavoitteiden saavuttaminen parhaalla mahdollisella tuloksella, sekä turvata toiminta myös muuttuvissa olosuhteissa. Lemminkäisen riskienhallinta perustuu hallituksen hyväksymään riskienhallintapolitiikkaan.

Globaalin talouden ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus saattaa vaikuttaa haitallisesti Lemminkäisen toimintaan, tulokseen, taloudelliseen asemaan ja pääoman lähteisiin. Etenkin Suomessa Lemminkäisen liiketoiminta on riippuvainen uudisrakentamisen syklisyydestä. Yhtiö hallinnoi tämän tyyppisiä riskejä rakenteellisesti hajauttamalla liiketoimintaansa Skandinaviaan, Baltian maihin ja Venäjälle. Infran projektirakentamisessa voi tapahtua ennakoitua suurempaa positiivista tai negatiivista muutosta johtuen yksittäisistä suhteellisen suurista tarjottavista hankkeista.

Venäjällä heikentynyt taloustilanne, pitkittynyt poliittinen epävarmuus tai EU:n ja Venäjän välisten pakotteiden merkittävä kärjistyminen voivat vaikuttaa negatiivisesti Lemminkäisen liiketoimintaan. Lisäksi Venäjän poliittinen kulttuuri, lainsäädäntö ja sen tulkinta ja viranomaiskäytännöt verrattuna Suomeen sekä oikeusjärjestelmän, hallintomenettelyjen ja lainvalvonnan mekanismien tulkinnan epävarmuus ja muutokset voivat aiheuttaa Lemminkäiselle merkittäviä riskejä. Riskiä hallitakseen Lemminkäinen on tehostanut asuntomyyntiään sekä pidättäytynyt hankkeista, jotka kasvattaisivat yhtiön kokonaisriskitasoa liian korkeaksi. Lemminkäinen on keväällä 2015 ilmoittanut luopuvansa rakennuttajan roolista yhdessä Lipsanen & Co. Groupin kanssa suunnitteilla olevasta noin 2 000 asunnon kohteesta Pietarissa. Yhtiöt neuvottelevat hankkeen muista toteutusvaihtoehdoista, joilla voi olla vaikutusta yhtiön taloudelliseen asemaan. Projektiin sitoutuneen pääoman määrä katsauskauden lopussa oli noin 18 milj. euroa.

Omaperusteisiin asunto- ja toimitilarakennusprojekteihin liittyy myynti- ja hintariskejä, sillä näissä hankkeissa Lemminkäinen vastaa koko toteutuksesta tonttien hankinnasta alkaen. Yhtiön tavoitteena on hallita ja seurata aktiivisesti riskiä, joka liittyy valmiiden myymättömien asuntojen ja muiden omaisuuserien sitomaan pääomaan. Lemminkäinen huomioi markkinamuutokset ja -riskit arvioidessaan uusien omaperusteisten kohteiden aloituksia. Yhtiö aloittaa uusia asuntokohteita vain, jos kohteilla on riittävän korkea varausaste. Vaadittu varausaste vaihtelee alueittain. Valmiiden myymättömien asuntojen määrä pyritään pitämään mahdollisimman pienenä. Omaperusteiset toimitilakohteet myydään tavallisesti kiinteistösjoihtajille rakennusprojektin alkuvaiheessa, mikä pienentää niihin liittyvää myyntiriskiä.

Lemminkäisen liiketoiminnan tulos riippuu onnistuneesta lupa-, sopimus- ja projektinhallinnasta, johon sisältyy esimerkiksi riskejä liittyen projektien hinnoitteluun, resurssien tehokkaaseen käyttöön, projektien suunnitteluun ja aikataulutukseen, kykyyn hankkia raaka-aineet kilpailukykyiseen hintaan, kustannusten hallintaan, asianmukaiseen muutosten hallintaan sekä tehokkaaseen ja oikea-aikaiseen korvausvaateiden käsittelyyn. Lisäksi projekteihin liittyvät oikeudenkäynnit saattavat vaikuttaa negatiivisesti yhtiön taloudelliseen tulokseen. Yhtiö kehittää jatkuvasti sopimusosaamistaan sekä projektinhallintakäytäntöjään tarjous- ja toteutusvaiheessa. Projektiseurannan järjestelmiä ja ohjausmalleja uusitaan, ja työntekijöiden osaamisen kehittämiseen on kiinnitetty aiempaa enemmän huomiota.

Raaka-aineiden hinnanvaihtelulla voi olla tulosvaikutuksia. Lemminkäisen suurin yksittäinen hankittava raaka-aine on bitumi, jonka hinta riippuu öljyn maailmanmarkkinahinnasta. Lemminkäinen hallinnoi bitumin hintariskiä sopimusehdoilla ja öljyjohdannaisilla. Tämän lisäksi, yllättävät muutokset säätilassa ja suhdannevaihtelut voivat aiheuttaa vaihtelua tulonmuodostukseen.

Lemminkäinen altistuu toiminnassaan rahoitusriskeille sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiselle. Rahoitusriskien hallinta perustuu yhtiön rahoituspolitiikkaan, joka määrittää rahoitusriskien hallinnan ja rahoituksen toimintaperiaatteet ja vastuunjaot. Liiketoiminnan valuuttakurssiriskejä pyritään suojaamaan ensisijaisesti operatiivisin keinoin. Tarvittaessa transaktioriskejä suojataan valuuttalainojen ja -johdannaisten avulla. Yhtiö ei suojaa translaatoriskiä. Vuonna 2014 Lemminkäisen liikevaihdosta noin 40 % muodostui muissa toiminnallisissa valuutoissa kuin euroissa, joista keskeisimmät ovat Venäjän rupla sekä Norjan, Ruotsin ja Tanskan kruunut.

Lisätietoa Lemminkäisen riskeistä ja tarkempi kuvaus riskienhallinnasta löytyy yhtiön verkkosivuilta. Taloudellisista riskeistä on lisäksi annettu tarkempi selvitys vuositilinpäätöksen liitetiedoissa.

Näkymät

Suomessa kokonaisrakentamisen määrän ei odoteta kasvavan vuonna 2015. Talonrakentamisessa korjausrakentaminen jatkaa vakaata kasvuaan, mutta uudisrakentaminen laskee. Asuntojen kysyntä painottuu edelleen kasvukeskusten pieniin asuntoihin. Yksityiset asuntorahastot ostavat ison osan uudistuotannosta.

Infrarakentamista tukevat useat käynnissä ja suunnitteilla olevat suurhankkeet. Myös Suomen valtion hallituksen suunnittelemat panostukset perusväylänpitoon lisäävät etenkin päällystykseen kysyntää lähitulevaisuudessa. Infrarakentamisen kokonaismäärän kasvua rajoittavat kuitenkin valtion ja kuntien rahoitusvaje sekä uudistalonrakentamisen supistuminen.

Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa on käynnissä valtion monivuotiset liikenneinfran kehityssuunnitelmat. Maat panostavat myös energiantuotannon kehittämiseen ja uusimiseen. Kasvukeskusten ympärille on suunnitteilla mittavia väylä- ja ratahankkeita, mikä lisää infrarakentamisen kysyntää etenkin Ruotsissa.

Venäjällä markkinatilanne pysynee epävarmana, vaikka ruplan ja öljyn hinnan heilahtelut ovat vähitellen tasaantuneet. Asuntojen kysyntä on laskenut viime vuodesta. Inflaation nousu heikentää edelleen kuluttajien ostovoimaa. Venäjän valtio pyrkii pitämään asuntojen kysyntää yllä subventoimalla kuluttajien asuntoluottoja. Infrarakentamisen markkinatilanteeseen ei odoteta kuluvana vuonna suuria muutoksia.

Baltian maissa infrarakentamisen määrän arvioidaan vuonna 2015 laskevan, mutta kääntyvän kasvuun jälleen vuonna 2016. Rail Baltica -rautatiehankkeen käynnistyminen lisäisi infrarakentamisen kysyntää kaikissa Baltian maissa.

Ohjeistus vuodelle 2015

Tulosohjeistus vuodelle 2015 pysyy ennallaan. Lemminkäinen arvioi, että vuonna 2015 sen liikevaihto ei kasva vuoden 2014 tasosta (2 044,5 milj. euroa). Liikevoiton (IFRS) vuonna 2015 yhtiö odottaa paranevan vuoteen 2014 verrattuna (36,3 milj. euroa).

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Norjan teiden huolto- ja ylläpitoliiketoiminnan myynti

Heinäkuussa 2015 Lemminkäinen allekirjoitti sopimuksen Norjan teiden huolto- ja ylläpitotoiminnan myynnistä KB Vest AS:lle. Huolto- ja ylläpitotoiminnan liikevaihto vuonna 2014 oli noin 30 milj. euroa ja se työllisti noin 90 henkilöä. Liiketoimintakaupan kassavirtavaikutus Lemminkäiselle oli negatiivinen. Myynnin jälkeen Lemminkäinen keskittyy Norjassa päällystykseen ja infraprojekteihin. Kauppa on tavoitteena viedä päätökseen kolmannen vuosineljänneksen aikana.

Ruotsin talorakentamisen liiketoiminnan myynti

Kesäkuussa 2015 Lemminkäinen ilmoitti myyvänsä Ruotsin talonrakentamisen liiketoiminnan (Rekab Entreprenad AB:n). Katsauskauden jälkeen Lemminkäinen allekirjoitti sopimukset Rekabin Malmön liiketoiminnan myynnistä ruotsalaiselle Wästbygg-konsernille ja Uppsalan liiketoiminnan myynnistä norjalaiselle Veidekke-konsernille. Myynnit vaativat vielä kilpailuviranomaisten hyväksynnän.

Lisäksi Lemminkäisellä on aiesopimukset Rekab Entreprenad AB:n osakekannan myymisestä Rekabin nykyiselle johdolle (lehistötiedote 5.6.2015). Myytävä liiketoiminta käsittää Uumajan, Örnköldsvikin ja Sundsvallin alueiden liiketoiminnot. Kaupat on tavoitteena viedä päätökseen kolmannen vuosineljänneksen aikana.

Yrityskauppojen myötä Lemminkäinen luopuu talonrakentamisen liiketoiminnasta Ruotsissa. Rekabin Luulajan liiketoiminta ja siellä työskentelevät kahdeksan työntekijää sulautetaan osaksi Lemminkäisen Infraprojektit-liiketoimintasegmenttiä. Vuonna 2014 Rekabin liikevaihto oli noin 140 milj. euroa ja se työllisti noin 240 henkilöä.

Helsingissä, 29. päivänä heinäkuuta 2015

LEMMINKÄINEN OYJ
Hallitus

OSAVUOSIKATSAUKSEN TAULUKKO-OSA

Laatimisperusta

Tämä osavuositiedot on IAS 34 Osavuositiedot -standardin mukainen. Tiivistettyä osavuositiedot tulee lukea yhdessä vuoden 2014 tilinpäätöksen kanssa, joka on laadittu IFRS-standardien mukaisesti. Osavuositiedot ovat tilintarkastamattomia.

Laskennalliset verosaamiset

Yhtiö arvioi säännöllisesti laskennallisten verosaamistensa realisoitavuutta ja on edellisen kauden lopun mukaisesti kirjannut laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista määrään, jonka se arvioi tulosennusteidensa perusteella olevan hyödynnettävissä tulevaisuudessa. Yhtiöllä oli 30.6.2015 laskennallista verosaamista yhteensä 43,3 miljoonaa euroa, joka muodostui pääasiassa verotuksellisista tappioista Suomessa ja Norjassa. Yhtiö katsoo, että pääosa aiempina vuosina syntyneistä tappioista johtui tunnistetuista syistä, joiden uusiutuminen on epätodennäköistä. Suuri osa Suomen verotuksellisista tappioista johtuu käräjäoikeuden vuonna 2013 määräämistä vahingonkorvauksista asfalttikartelliin liittyen, jonka seurauksena pääosa Suomen verotappioista vanhenee vuonna 2023. Norjan verotappioilla ei ole vanhenemisaikaa.

Arvioiden käyttö

Tätä tilinpäätöstä laadittaessa johto on joutunut tekemään arvioita ja oletuksia sekä tekemään harkintaan perustuvia päätöksiä, jotka vaikuttava tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamiseen sekä raportoitujen varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määrään. Toteutuvat tulokset voivat poiketa näistä arvioista.

Tämän tilinpäätöksen laadinnassa käytetyt merkittävät yhtiön laadintaperiaatteisiin liittyvät johdon arviot sekä arvioiden epävarmuutta aiheuttavat tekijät olivat samat kuin vuoden 2014 tilinpäätöstä laadittaessa.

Laadintaperiaatteet

Tämän tilinpäätöksen laadinnassa on sovellettu samoja IFRS-standardien kirjaamis- ja arvostusperiaatteita kuin vuoden 2014 tilinpäätöksessä, huomioiden alempana esitetyt muutokset.

Toimintasegmentit

Yhtiö muutti raportointirakennettaan 1.1.2015. Aiempi infrarakentaminen-toimintasegmentti jaettiin kahteen uuteen segmenttiin. Päällystys-, kiviaines- ja maarakennusliiketoiminta siirtyivät uuteen päällystys-segmenttiin. Pohja-, insinööri- ja kalliorakentaminen muodostavat uuden infraprojektit-segmentin. Yhtiön toimintasegmentit 1.1.2015 alkaen ovat:

- päällystys,
- infraprojektit,
- Suomen talonrakentaminen ja
- Venäjän toiminnot.

Konsernin muissa toiminnoissa raportoidaan konsernin emoyhtiö sekä muita segmenteille kohdistamattomia toimintoja ja omaisuuseriä, mm. Ruotsin talonrakentaminen, kiinteistövuokraustoimintaa harjoittava osakkuusyhtiö Finavo Oy sekä yksittäisiä tontteja tai maa-alueita hallinnoivia yhtiöitä pääosin Suomen ulkopuolelta.

Lisäksi yhtiö on muuttanut raportoitavien segmenttitietojen laadintaperiaatteita 1.1.2015 alkaen. Jatkossa yhtiö raportoi konsernin ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle konsernin ja kunkin segmentin sidotun pääoman. Yhtiön raportoitava sidottu pääoma muodostuu aineellisista hyödykkeistä, liikearvosta, muista aineettomista hyödykkeistä sekä nettokäyttöpääomasta. Segmenteille allokoidussa nettokäyttöpääomassa ei kuitenkaan raportoida

henkilöstökulujaksotuksia, korkojaksotuksia, johdannaisiin liittyviä jaksotuksia eikä välittömien ja välillisten verojen jaksotuksia. Nämä esitetään erikseen segmenteille kohdistamattomina erinä.

Vuonna 2015 voimaan tulleet uudet standardit ja tulkinnat

Millään 1.1.2015 alkaneella tilikaudella yhtiön käyttöönottamalla IFRS-standardilla tai IFRIC-tulkinnalla ei ole olennaista vaikutusta yhtiön konsernitilinpäätökseen.

Myöhemmin voimaan tulevat yhtiön soveltamat uudet standardit ja tulkinnat

Useat uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat tulevat voimaan vasta 1.1.2015 alkaneen tilikauden jälkeen, eikä niitä ole sovellettu tätä konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Niistä vain seuraavalla saattaa olla olennainen vaikutus konsernitilinpäätökseen:

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi julkaistiin vuoden 2014 toukokuussa. Alun perin standardin voimaantuloajankohdaksi oli asetettu 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavalla tilikausi. Heinäkuussa 2015 IASB päätti kuitenkin muuttaa voimaantuloajankohdaksi 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavan tilikauden. Standardin voimaantulo EU-alueella vaatii EU:n hyväksynnän. Standardi määrittää miten ja milloin tuotot sopimuksista asiakkaiden kanssa tulee kirjata. Yhtiö selvittää standardin vaikutuksia yhtiön konsernitilinpäätökseen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardi julkaistiin vuoden 2014 heinäkuussa ja se tulee voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavalla tilikaudella. Standardin voimaantulo EU-alueella vaatii EU:n hyväksynnän. Standardi vaikuttaa muun muassa rahoitusinstrumenttien luottotappioiden kirjaamiseen. Luottotappiot kirjataan standardin mukaan odotettuihin tappioihin perustuen, mikä aikaistaa luottotappiokirjauksia. Lisäksi standardi vaikuttaa rahoitusvarojen ja -velkojen luokitteluun ja arvostamiseen, mutta tällä ei ole olennaista vaikutusta yhtiön konsernitilinpäätökseen.

Millään muulla julkaistulla, muttei vielä voimassa olevalla IFRS-standardilla tai IFRIC-tulkinnalla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Tilinpäätös ja liitetiedot

- 1) Konsernin tuloslaskelma
- 2) Konsernin laaja tuloslaskelma
- 3) Konsernitase
- 4) Konsernin rahavirtalaskelma
- 5) Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 6) Aikaisempien kausien oikaisut
- 7) Toiminnan kausiluonteisuus
- 8) Konsernin tuloslaskelma vuosineljänneksittäin
- 9) Segmentti-informaatio
- 10) Tunnusluvut
- 11) Lopetetut toiminnot
- 12) Myytävissä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät
- 13) Aineelliset hyödykkeet
- 14) Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot
- 15) Lähipiiritapahtumat
- 16) Vakuudet ja vastuusitoumukset
- 17) Ehdolliset varat ja velat

1) KONSERNIN TULOSLASKELMA

	4-6/	4-6/	1-6/	1-6/	1-12/
Milj. euroa	2015	2014	2015	2014	2014
Liikevaihto	492,1	510,5	781,8	789,8	2 044,5
Liiketoiminnan muut tuotot	2,5	4,4	5,6	6,9	18,3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	-10,5	63,3	-2,4	97,3	14,5
Valmistus omaan käyttöön	0,0	0,5	0,1	1,1	1,4
Aineiden ja palveluiden käyttö	335,2	425,3	569,1	657,8	1 477,5
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	79,6	89,8	134,5	153,9	337,0
Poistot	10,6	11,3	15,8	17,3	43,2
Arvon alentumiset					1,3
Liiketoiminnan muut kulut	43,5	37,6	67,7	68,5	184,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0,3	0,0	-0,5	-0,1	0,5
Liikevoitto	15,6	14,8	-2,4	-2,5	36,3
Rahoituskulut	15,7	11,8	29,0	25,9	79,2
Rahoitustuotot	10,2	4,3	17,8	11,3	41,3
Tulos ennen veroja	10,2	7,3	-13,7	-17,1	-1,7
Tuloverot	-5,2	-2,0	-1,0	2,2	-3,3
Jatkuvien toimintojen tulos	5,0	5,3	-14,7	-14,9	-5,0
Tulos lopetetuista toiminnoista		22,9		23,2	23,1
Tilikauden tulos	5,0	28,2	-14,7	8,3	18,1
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	5,1	28,1	-14,5	8,4	18,2
Määräysvallattomille omistajille	-0,1	0,1	-0,2	-0,1	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista, euroa	0,05	0,13	-0,90	-0,92	-0,68
Lopetetuista toiminnoista, euroa		1,11		1,12	1,08
Tilikauden tuloksesta, euroa	0,05	1,24	-0,90	0,20	0,40
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista, euroa	0,05	0,13	-0,90	-0,92	-0,68
Lopetetuista toiminnoista, euroa		1,10		1,12	1,08
Tilikauden tuloksesta, euroa	0,05	1,23	-0,90	0,20	0,40

2) KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	1-6/	1-6/	1-12/
Milj. euroa	2015	2014	2014
Tilikauden tulos	-14,7	8,3	18,1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Eläkevelvoitteet	0,0	0,0	0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot	5,8	-1,5	-18,6
Rahavirran suojaus		0,1	0,1
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	5,9	-1,5	-18,5
Tilikauden laaja tulos	-8,8	6,8	-0,4
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	-8,6	6,9	-0,3
Määräysvallattomille omistajille	-0,2	-0,1	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvan laajan tuloksen jakautuminen			
Jatkuvat toiminnot	-8,6	-16,3	-23,5
Lopetetut toiminnot		23,2	23,1

3) KONSERNITASE

Milj. euroa	6/2015	6/2014	12/2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	169,0	201,2	181,2
Liikearvot	54,3	54,7	53,8
Muut aineettomat hyödykkeet	17,3	27,3	20,2
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	3,7	8,1	6,9
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2,8	3,5	3,2
Laskennallinen verosaaminen	44,9	44,9	42,0
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,5	2,4	0,5
Yhteensä	292,5	342,3	307,9
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	506,2	595,1	524,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	319,8	420,5	290,0
Tuloverosaamiset	1,4	3,5	1,7

Myytavissä olevat rahoitusvarat	25,1	58,3	25,1
Rahavarat	82,7	43,8	109,1
Yhteensä	935,2	1 121,2	949,9
Myytävinä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin kohdistuvat varat	64,6		
Varat yhteensä	1 292,3	1 463,4	1 257,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	34,0	34,0	34,0
Ylikurssirahasto	5,7	5,7	5,7
Arvonmuutosrahasto		0,0	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	91,4	63,8	91,4
Oman pääoman ehtoiset lainat	111,6	138,4	138,4
Muuntoerot	-15,9	-4,7	-21,7
Edellisten tilikauden voitto	157,5	151,7	146,4
Tilikauden tulos	-14,5	8,4	18,2
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	369,9	397,3	412,4
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,6	0,1
Oma pääoma yhteensä	369,9	397,8	412,5
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	132,8	145,4	139,5
Laskennalliset verovelat	15,9	14,4	15,6
Eläkevelvoitteet	0,6	0,9	0,6
Varaukset	28,6	18,2	27,5
Muut velat	0,6	2,9	0,8
Yhteensä	178,5	181,8	183,9
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	183,4	296,5	208,3
Varaukset	12,9	7,5	11,1
Saadut ennakot	164,8	222,8	145,4
Ostovelat ja muut velat	320,3	355,5	295,5
Tuloverovelat	1,8	1,4	1,1
Yhteensä	683,1	883,8	661,4
Myytävinä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin kohdistuvat velat	60,8		
Velat yhteensä	922,4	1 065,6	845,3
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 292,3	1 463,4	1 257,8

4) KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	1-6/	1-6/	1-12/
Sisältää lopetetut toiminnot	2015	2014	2014
Tulos ennen veroja	-13,7	6,0	21,6
Poistot ja arvonalentumiset	15,8	17,5	44,7
Muut oikaisut	17,5	-10,0	14,5
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	19,6	13,5	80,8
Käyttöpääoman muutos	28,0	-121,8	-92,8
Rahoituserät	-20,1	-17,2	-34,7
Maksetut välittömät verot	-1,4	-2,6	-1,7
Liiketoiminnan rahavirta	26,0	-128,1	-48,4
Investoinneista saadut rahavirrat	11,3	98,1	174,4
Investoinneista suoritettavat rahavirrat	-6,2	-77,8	-123,9
Investointien rahavirta	5,2	20,3	50,5
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0,0	-1,6	-0,6
Lainojen nostot	35,7	416,1	500,3
Lainojen takaisinmaksut	-52,2	-383,2	-539,9
Oman pääoman ehtoinen laina	-26,7	69,3	69,3
Maksetut osingot			-0,1
Osakeanti			29,3
Transaktiokulut osakeannista			-2,0
Rahoituksen rahavirta	-43,2	100,6	56,4
Rahavarojen muutos	-12,0	-7,2	58,5
Rahavarat kauden alussa	109,1	51,1	51,1
Rahavarojen muuntoero	0,7	-0,1	-0,5
Rahavarat kauden lopussa	97,8	43,8	109,1

5) LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

A = Osakepääoma
 B = Ylikurssirahasto
 C = Suojausrahasto
 D = Arvonmuutosrahasto
 E = Sijoitetun vapaan pääoman rahasto
 F = Oman pääoman ehtoinen laina
 G = Muuntoerot
 H = Kertyneet voittovarot
 I = Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma
 J = Määräysvallattomien omistajien osuus
 K = Oma pääoma yhteensä

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Oma pääoma 1.1.2014	34,0	5,7	-0,1		63,8	69,1	-3,1	154,1	323,5	0,6	324,0
Tilikauden tulos								8,4	8,4	-0,1	8,3
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi											
Eläkevelvoitteet								0,0	0,0		0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi											
Muuntoerot							-1,5		-1,5		-1,5
Rahavirran suojaus			0,1						0,1		0,1
Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos				0,0					0,0		0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,1	0,0			-1,5	8,3	6,9	-0,1	6,8
Yhtiön palauttavat osakkeet, määräysvallattoman osuuden lunastus osakevaihdolla vuonna 2010								0,4	0,4		0,4
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos										0,1	0,1
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot								-2,8	-2,8		-2,8
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä								-2,4	-2,4	0,1	-2,3
Oman pääoman ehtoiset lainat						69,3			69,3		69,3
Oma pääoma 30.6.2014	34,0	5,7		0,0	63,8	138,4	-4,6	160,0	397,3	0,6	397,8
Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Oma pääoma 1.1.2014	34,0	5,7	-0,1		63,8	69,1	-3,1	154,1	323,5	0,6	324,0
Tilikauden tulos								18,2	18,2	0,0	18,1
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi											
Eläkevelvoitteet								0,0	0,0		0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi											
Muuntoerot							-18,6		-18,6		-18,6
Rahavirran suojaus			0,1						0,1		0,1
Tilikauden laaja tulos yhteensä			0,1				-18,6	18,2	-0,3	0,0	-0,4
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinta								0,2	0,2		0,2
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos										-0,4	-0,4
Yhtiön palauttavat osakkeet, määräysvallattoman osuuden lunastus osakevaihdolla vuonna 2010								0,4	0,4		0,4
Osakeanti					29,3				29,3		29,3
Transaktiokulut osakeannista					-1,6				-1,6		-1,6
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot								-8,3	-8,3		-8,3
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä					27,7			-7,7	20,0	-0,4	19,6
Oman pääoman ehtoiset lainat						69,3			69,3		69,3
Oma pääoma 31.12.2014	34,0	5,7			91,4	138,4	-21,7	164,5	412,4	0,1	412,5

Milj. euroa	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Oma pääoma 1.1.2015	34,0	5,7			91,4	138,4	-21,7	164,5	412,4	0,1	412,5
Tilikauden tulos								-14,5	-14,5	-0,2	-14,7
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi											
Eläkevelvoitteet								0,0	0,0		0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi											
Muuntoerot							5,8		5,8	0,0	5,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä							5,8	-14,5	-8,6	-0,2	-8,8
Määräysvallattomien omistajien omistuksen muutos										0,0	0,0
Oman pääoman ehtoisten lainojen korot ja kulut								-7,1	-7,1		-7,1
Liiketoiminta omistajien kanssa yhteensä								-7,1	-7,1	0,0	-7,0
Oman pääoman ehtoiset lainat						-26,7			-26,7		-26,7
Oma pääoma 30.6.2015	34,0	5,7			91,4	111,6	-15,9	143,0	369,9	0,0	369,9

6) AIKAISEMPIEN KAUSIEN OIKAISUT

Yhtiö oikaisee aikaisempien kausien rahavirtalaskelmia. Oikaisu tarkoittaa valuuttakurssimuutosten esittämistapaa ja se vaikuttaa liiketoiminnan ja rahoituksen rahavirtoihin. Erät ja summarivit joihin muutos vaikuttaa, esitetään alla olevissa taulukoissa.

Milj. euroa	Oikaistu				Oikaistu	
	1-3/		1-3/	1-12/		1-12/
	2015	Oikaisu	2015	2014	Oikaisu	2014
Muut oikaisut	-8,3	3,1	-5,2	-37,6	14,8	-22,9
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-20,4	3,1	-17,2	66,0	14,8	80,8
Käyttöpääoman muutos	41,6	-7,4	34,2	-95,9	3,1	-92,8
Rahoituserät	-10,3	-4,0	-14,3	-23,3	-11,4	-34,7
Liiketoiminnan rahavirta	10,7	-8,2	2,5	-54,8	6,4	-48,4
Lainojen takaisinmaksut	-33,6	8,2	-25,3	-533,3	-6,4	-539,7
Rahoituksen rahavirta	-3,8	8,2	4,4	62,8	-6,4	56,4

Milj. euroa	Oikaistu				Oikaistu	
	1-9/		1-9/	1-6/		1-6/
	2014	Oikaisu	2014	2014	Oikaisu	2014
Muut oikaisut	-26,4	2,1	-24,3	-26,7	1,9	-24,8
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	66,5	2,1	68,6	11,6	1,9	13,5
Käyttöpääoman muutos	-84,8	-0,2	-85,0	-120,3	-1,5	-121,8
Rahoituserät	-26,6	-2,2	-28,9	-15,6	-1,6	-17,2
Liiketoiminnan rahavirta	-46,9	-0,3	-47,3	-126,9	-1,2	-128,1
Lainojen takaisinmaksut	-439,4	0,3	-439,1	-384,4	1,2	-383,2
Rahoituksen rahavirta	121,2	0,3	121,5	99,4	1,2	100,6

7) TOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

Yhtiön tiettyjen liiketoimintojen luonteeseen kuuluva kausiluonteisuus vaikuttaa yhtiön tuloksen ajoittumiseen sekä sen määrään.

Päällystys-segmenttiin kuuluvien päällystys- ja kiviainesyksikön työkaudet sekä tuotot ajoittuvat pääosin toiselle ja kolmannelle vuosineljännekselle. Lisäksi sääolosuhteet vaikuttavat kyseisten toimintojen työkausien pituuteen, mikä myös omalta osaltaan vaikuttaa yhtiön tuloksen määrään sekä ajoittumiseen. Infraprojektit-segmenttiin kuuluvassa pohjarakentamisessa saattaa lisäksi esiintyä pientä kausivaihtelua johtuen talonrakentamisen ajoituksesta.

Omaperusteiset talonrakennusprojektit aiheuttavat yhtiön tulokseen kausittaista vaihtelua, sillä tuotto niistä kirjataan myyntiasteen mukaisesti vasta projektin valmistuttua. Yhtiö pyrkii tasoittamaan kausivaihtelua käynnistämällä omaperusteisia kohteita tasaisesti vuoden aikana, jolloin kohteet myös valmistuvat ja tuotot niistä kirjataan mahdollisimman tasaisesti ympäri vuoden.

8) KONSERNIN TULOSLASKELMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	4-6/	1-3/	10-12/	7-9/	4-6/
Milj. euroa	2015	2015	2014	2014	2014
Liikevaihto	492,1	289,6	608,3	646,4	510,5
Liiketoiminnan muut tuotot	2,5	3,1	7,9	3,4	4,4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutos	-10,5	8,1	-89,0	6,1	63,3
Valmistus omaan käyttöön	0,0	0,1	0,2	0,1	0,5
Aineiden ja palveluiden käyttö	335,2	233,9	353,3	466,4	425,3
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	79,6	54,8	88,6	94,4	89,8
Poistot	10,6	5,2	9,9	16,0	11,3
Arvon alentumiset			1,3		
Liiketoiminnan muut kulut	43,5	24,2	74,6	40,8	37,6
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0,3	-0,8	0,4	0,2	0,0
Liikevoitto	15,6	-18,1	0,1	38,7	14,8
Rahoituskulut	15,7	13,3	32,8	20,4	11,8
Rahoitustuotot	10,2	7,6	25,0	4,9	4,3
Tulos ennen veroja	10,2	-23,8	-7,7	23,2	7,3
Tuloverot	-5,2	4,2	1,5	-7,1	-2,0
Jatkuvien toimintojen tulos	5,0	-19,6	-6,2	16,1	5,3
Tulos lopetetuista toiminnoista			-0,1	0,1	22,9
Tilikauden tulos	5,0	-19,6	-6,3	16,2	28,2
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	5,1	-19,6	-6,3	16,1	28,1
Määräysvallattomille omistajille	-0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1

Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimentamaton osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	0,05	-0,96	-0,41	0,62	0,13
Lopetetuista toiminnoista			-0,01	0,00	1,11
Tilikauden tuloksesta	0,05	-0,96	-0,42	0,62	1,24
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu laimennettu osakekohtainen tulos					
Jatkuvista toiminnoista	0,05	-0,96	-0,41	0,61	0,13
Lopetetuista toiminnoista			-0,01	0,00	1,10
Tilikauden tuloksesta	0,05	-0,96	-0,42	0,62	1,23

9) SEGMENTTI-INFORMAATIO

	4-6/	1-3/	10-12/	7-9/	4-6/	1-6/	1-6/	1-12/
Milj. euroa	2015	2015	2014	2014	2014	2015	2014	2014
Liikevaihto, konserni	492,1	289,6	608,3	646,4	510,5	781,8	789,8	2 044,5
Päällystys	258,8	64,4	236,2	367,4	243,8	323,2	303,8	907,5
Infraprojektit	65,7	58,9	73,4	77,4	75,5	124,6	135,1	286,0
Suomen talonrakentaminen	127,0	131,3	165,9	121,9	135,2	258,3	251,1	539,0
Venäjän toiminnot	17,4	18,6	82,0	64,0	34,1	36,0	50,1	196,1
Muut toiminnot	43,5	22,3	70,3	32,3	41,0	65,8	76,6	179,2
Konsernieliminointi	-20,2	-5,9	-19,6	-16,7	-19,1	-26,1	-27,0	-63,3
Poistot ja arvonalentumiset, konserni	10,6	5,2	11,2	16,0	11,3	15,8	17,3	44,4
Päällystys	7,4	2,3	7,5	11,7	8,0	9,6	10,8	30,0
Infraprojektit	1,3	1,4	1,6	1,6	1,6	2,7	3,1	6,3
Suomen talonrakentaminen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,3
Venäjän toiminnot	0,4	0,3	0,5	0,6	0,5	0,7	0,8	1,9
Muut toiminnot	1,5	1,1	1,6	1,9	1,3	2,7	2,6	6,1
Liikevoitto, konserni	15,6	-18,1	0,1	38,7	14,8	-2,4	-2,5	36,3
Päällystys	15,2	-27,0	5,2	32,8	14,3	-11,8	-5,8	32,2
Infraprojektit	4,3	0,8	1,5	4,1	-0,3	5,1	1,6	7,2
Suomen talonrakentaminen	-3,4	7,3	-2,9	0,3	5,9	3,8	12,0	9,3
Venäjän toiminnot	1,4	1,1	10,2	10,6	0,4	2,5	-1,0	19,7
Muut toiminnot	-1,9	-0,3	-13,9	-9,1	-5,5	-2,1	-9,2	-32,2
Liikevoittoprosentti, konserni, %	3,2	-6,2	0,0	6,0	2,9	-0,3	-0,3	1,8
Päällystys	5,9	-41,8	2,2	8,9	5,9	-3,6	-1,9	3,5
Infraprojektit	6,6	1,3	2,1	5,3	-0,4	4,1	1,2	2,5
Suomen talonrakentaminen	-2,7	5,5	-1,8	0,2	4,4	1,5	4,8	1,7
Venäjän toiminnot	8,1	6,0	12,4	16,6	1,2	7,0	-2,0	10,1

SIDOTTU PÄÄOMA					
Milj. euroa	6/2015	3/2015	12/2014	9/2014	6/2014
Päällystys	252,4	252,9	262,1	277,6	307,0
Infraprojektit	-8,7	-5,4	-0,9	22,6	17,6
Suomen talonrakentaminen	289,6	276,9	303,7	283,6	297,9
Venäjän toiminnot	59,4	62,2	68,4	91,7	93,6
Muut toiminnot	30,7	36,7	35,5	51,2	51,4
Yhteensä	623,3	623,2	668,8	726,7	767,5
Segmenteille kohdistamattomat erät	-76,4	-68,8	-78,4	-98,8	-70,5
Konserni yhteensä ¹⁾	547,0	554,4	590,4	627,9	697,0

¹⁾ Sisältää myytäviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin kuuluvat varat ja velat

10) TUNNUSLUVUT

	6/2015	6/2014	12/2014
Oman pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % ¹⁾	-1,2	-10,1	4,9
Sijoitetun pääoman liukuva 12 kk:n tuotto, % ¹⁾	10,9	0,2	13,5
Liikevoitto-%	-0,3	-0,3	1,8
Omavaraisuusaste, %	33,1	32,1	37,1
Gearing, %	57,2	85,4	51,8
Korollinen nettovelka, milj. euroa	211,7	339,9	213,6
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa	5,2	23,9	30,0
Tilaukanta, jatkuvat toiminnot, milj. euroa	1 667,1	2 086,8	1 456,1
- josta Suomen ulkopuolisen liiketoiminnan osuus, milj. euroa	561,1	925,4	439,3
Henkilöstö kauden lopussa, jatkuvat toiminnot	5 747	6 488	4 748
Tulos/osake laimentamaton, euroa	-0,90	0,20 ²⁾	0,40
Tulos/osake laimennettu, euroa	-0,90	0,20 ²⁾	0,40
Oma pääoma/osake, euroa	15,95	19,25 ²⁾	19,33
Osinko/osake, euroa			0,00
Osinko/tulos, %			0,0
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa	270,8	265,1	220,9
Kurssi kauden lopussa, euroa	11,67	13,50	9,52
Vaihto kaudella (NASDAQ OMX Helsinki), 1 000 kpl	1 186	374	1 096
Osakkeiden lukumäärä yhteensä	23 219 900	19 650 176	23 219 900
Omien osakkeiden lukumäärä	16 687	16 687	16 687
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	23 192 229	20 638 429 ²⁾	21 328 672
Laimennusvaikutuksella oikaistu ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo	23 210 443	20 838 563 ²⁾	21 328 672

¹⁾ Sisältää lopetettujen toimintojen vaikutuksen

²⁾ Sisältää takautuvan oikaisun osakkeiden lukumäärän painotettuun keskiarvoon vuoden 2014 merkintäoikeusannista johtuen
Taulukon tunnusluvut sisältävät myytäviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin kuuluvat erät

11) LOPETETUT TOIMINNOT

2015

Vuonna 2015 yhtiö ei ole luokitellut toimintojaan lopetetuiksi toiminnoiksi.

2014

Lemminkäinen tiedotti 14.5.2014 myyneensä Talotekniikkaliiketoimintansa myymällä Lemminkäinen Talotekniikka Oy:n koko osakekannan. Kauppa saatettiin päätökseen 13.6.2014 ja sen kokonaiskauppahinta on 55,4 miljoonaa euroa. Myynnistä yhtiö kirjasi 23,6 miljoonan euron myyntivoiton ennen veroja 2014 toiselle vuosineljännekselle. Lemminkäinen Talotekniikka Oy luokiteltiin myyntihetkellä lopetetuksi toiminnoksi. Vertailukauden 2013 konsernin tuloslaskelmaluvut on oikaistu vastaavasti. Vuoden 2013 taseluvut sisältävät kaikki lopetetuille toiminnoille kohdistetut varat ja velat.

Vuonna 2014 lopetettujen toimintojen tulos ja luovutusvoiton vaikutus esitetään alla olevassa taulukossa.

Milj. euroa	1-6/2014	1-12/2014
Lopetettujen toimintojen tulos		
Tuotot	77,4	77,4
Kulut	77,9	77,8
Tulos ennen veroja	-0,5	-0,4
Verot	0,1	0,1
Tilikauden tulos	-0,5	-0,4
Voitto luovutuksista ennen veroja	23,7	23,6
Verot	0,0	-0,1
Luovutusvoitto verojen jälkeen	23,6	23,5
Tulos lopetetuista toiminnoista	23,2	23,1
Lopetettujen toimintojen rahavirrat		
Liiketoiminnan rahavirta	-3,9	-3,9
Investointien rahavirta	-0,1	-0,1
Rahoituksen rahavirta	4,3	4,3
Rahavirrat yhteensä	0,4	0,4
Myyntien vaikutus konsernin taloudelliseen asemaan		
Rahana saatu vastike	56,7	55,4
Luovutetut varat ja velat	-28,3	-29,1
Muut kauppaan liittyvät erät	-4,8	-2,6
Luovutusvoitto	23,7	23,6

12) MYYTÄVISSÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT

Yhtiö on luokitellut 30.6.2015 välitilinpäätöksessään muut toiminnot -segmenttiin kuuluvan Ruotsin talonrakentamisiiketoiminnan (Rekab Entreprenad AB) sekä Norjassa päällystyssegmenttiin kuuluvan teiden huolto- ja ylläpitoliiketoiminnan myytävänä oleviksi pitkäaikaisiksi omaisuuseriksi.

Milj. euroa	6/2015
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin liittyvät varat ja velat	
Varat	
Aineelliset hyödykkeet	2,6
Aineettomat hyödykkeet	0,0
Laskennallinen verosaaminen	0,0
Vaihto-omaisuus	23,7
Myynti ja muut saamiset	23,2
Rahavarat	15,1
Yhteensä	64,6
Velat	
Pitkäaikaiset korolliset velat	1,7
Laskennalliset verovelat	0,0
Muut pitkäaikaiset velat	0,2
Lyhytaikaiset korolliset velat	16,8
Lyhytaikaiset varaukset	0,1
Ostovelat ja muut velat	42,0
Yhteensä	60,8

13) AINEELLISET HYÖDYKKEET

Milj. euroa	6/2015	6/2014	12/2014
Hankintameno tilikauden alussa	437,6	452,4	452,4
Muuntoero	4,1	-1,2	-12,1
Lisäykset	4,9	20,2	27,8
Vähennykset	-12,4	-11,7	-26,7
Lopetetut liiketoiminnot		-3,7	-3,7
Kertyneet poistot tilikauden lopussa	-262,7	-254,8	-256,4
Siirretty myytävänä oleviin pitkäaikaisiin omaisuuseriin	-2,6		
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	169,0	201,2	181,2

14) RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

A = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat
 B = Lainat ja saamiset
 C = Myytävissä olevat rahoitusvarat
 D = Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat rahoitusvelat
 E = Suojauslaskennan alaiset johdannaiset

						TASE-	KÄYPÄ
Milj. euroa	A	B	C	D	E	ARVO	ARVO
30.6.2015							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat			2,8			2,8	2,8
Muut pitkäaikaiset saamiset		0,5				0,5	0,3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		337,5				337,5	337,5
Johdannaissopimukset	2,4					2,4	2,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat			25,1			25,1	25,1
Rahavarat		97,8				97,8	97,8
Rahoitusvarat yhteensä	2,4	435,9	28,0			466,2	466,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat				134,5		134,5	139,0
Muut pitkäaikaiset velat				0,7		0,7	0,7
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat				200,1		200,1	200,1
Ostovelat ja muut rahoitusvelat ¹⁾				334,8		334,8	334,8
Johdannaissopimukset	2,7					2,7	2,7
Rahoitusvelat yhteensä	2,7			670,2		673,0	677,4

						TASE-	KÄYPÄ
Milj. euroa	A	B	C	D	E	ARVO	ARVO
30.6.2014							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat			3,5			3,5	3,5
Muut pitkäaikaiset saamiset		2,4				2,4	2,4
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset		419,1				419,1	419,1
Johdannaissopimukset	1,3					1,3	1,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat			58,3			58,3	58,3
Rahavarat		43,8				43,8	43,8
Rahoitusvarat yhteensä	1,3	465,3	61,8			528,5	528,4
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat				145,4		145,4	146,3
Muut pitkäaikaiset velat				2,9		2,9	2,9
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset rahoitusvelat				296,5		296,5	296,9
Ostovelat ja muut rahoitusvelat ¹⁾				351,0		351,0	351,0
Johdannaissopimukset	2,9				0,0	2,9	2,9

Rahoitusvelat yhteensä	2,9	795,8	0,0	798,8	800,0
-------------------------------	------------	--------------	------------	--------------	--------------

¹⁾ Ostovelat ja muut rahoitusvelat eivät sisällä lakisääteisiä veloitteita eivätkä saatuja ennakkomaksuja, koska näitä ei luokitella IFRS:n mukaisiksi rahoitusveloiksi.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämisestä on kerrottu tarkemmin Lemminkäisen vuosikertomuksessa 2014, konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 26.

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostettavista rahoitusvaroista ja -veloista

Tasolle 1 kuuluvat rahoitusinstrumentit ovat markkinoilla aktiivisen kaupankäynnin kohteena, joten niiden käyvät arvot ovat saatavilla toimivilta ja tehokailta markkinoilta.

Tasolle 2 kirjattujen instrumenttien käyvät arvot perustuvat markkinoilta saataviin tietoihin ja yleisesti hyväksyttyihin arvostusmenetelmiin, mutta eivät ole suoraan noteerattu markkinoilla.

Tason 3 käyvät arvot eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan välittäjien antamiin noteerauksiin ja markkina-arvostusraportteihin.

Milj. euroa	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
30.6.2015			
Myytavissä olevat rahoitusvarat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		2,8	2,8
Rahamarkkinasijoitukset	25,1		25,1
Johdannaisinstrumentit			
Johdannaisvarat	2,2	0,2	2,4
Johdannaisvelat	1,5	1,3	2,7

Milj. euroa	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
30.6.2014			
Myytavissä olevat rahoitusvarat			
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		3,5	3,5
Rahamarkkinasijoitukset	58,3		58,3
Johdannaisinstrumentit			
Johdannaisvarat	1,2	0,1	1,3
Johdannaisvelat	2,3	0,7	2,9

Tason 3 täsmäytyslaskelma

A = Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat johdannaiset

B = Muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat

Milj. euroa	A	B
Alkusaldo 1.1.2015	-1,7	3,2
Lisäykset		
Vähennykset		-0,3
Voitot ja tappiot tuloslaskelmassa	0,7	
Käyvät arvot 30.6.2015	-1,1	2,8

15) LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

	6/2015	6/2014	12/2014
Myyntit osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,8	0,2	1,9
Myyntit johtoon kuuluville avainhenkilöille ja heidän lähipiireilleen		0,3	0,4
Yhteensä	0,8	0,5	2,3
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	2,5	4,0	15,7
Myyntisaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,7	0,1	0,0
Lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,2		0,2
Myyntisaamiset johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä tai heidän lähipiireiltään			0,1
Yhteensä	1,0	0,1	0,2
Ostovelat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	1,8	0,2

16) VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	6/2015	6/2014	12/2014
Pantatut talletukset			
Omasta puolesta			0,3
Takaukset			
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta	13,3	14,6	14,4
Työyhteisliittymien ja kiinteistöyhtiöiden puolesta	1,8	1,8	1,8
Yhteensä	15,0	16,4	16,2
Peruuttamattomien vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat			
Vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluessa	9,2	11,1	9,4
Yli yhden, mutta enintään viiden vuoden kuluessa	21,3	27,8	21,2
Yli viiden vuoden kuluessa	11,1	1,8	12,1
Yhteensä	41,6	40,6	42,7
Investointien ostositoumukset	0,8	3,8	2,1
Johdannaissopimukset			
Valuuttatermiinit			
Nimellisarvo	101,9	159,3	77,2
Käypä arvo	1,6	-0,3	5,7
Koronvaihtosopimukset			
Nimellisarvo	40,0	40,0	40,0
Käypä arvo	-0,9	-0,8	-1,0

Hyödykejohdannaiset			
Määrä, mt	37 507	47 869	11 000
Nimellisarvo	11,3	20,1	2,7
Käypä arvo	-1,1	-0,6	-1,8

Johdannaisinstrumentin käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinnan perusteella laskettu voitto tai tappio sopimuksen sulkemisesta.

17) EHDOLLISET VARAT JA VELAT

Helsingin kärjäoikeus antoi 28.11.2013 päätöksensä asfalttikartelliin liittyvistä vahingonkorvauksista. Päätöksen mukaisesti Lemminkäinen kirjasi kuluksi noin 66 miljoonaa euroa vuoden 2013 tulokseen. Tästä noin 60 miljoonaa euroa koostui Lemminkäiselle yksin määrättyistä vahingonkorvauksista, Lemminkäisen osuudesta sille ja muille asfalttialan yrityksille yhteisvastuullisesti määrättyistä korvauksista sekä korvauksiin liittyvistä koroista ja oikeudenkäyntikuluista. Tämän summan yhtiö maksoi tammikuussa 2014. Lemminkäinen on valittanut Helsingin hovioikeuteen kaikista niistä 35 kärjäoikeuden päätöksestä, joissa kantajien vaatimukset hyväksyttiin. Yhtiön näkemyksen mukaan päätöksiin liittyy muun muassa oikeuskysymyksiä, jotka kärjäoikeus on ratkaissut aiemmasta oikeuskäytännöstä poikkeavalla tavalla. Näitä ovat esimerkiksi vanhentumiseen ja arvonalisäveroon liittyvät kysymykset. Suullinen pääkäsittely hovioikeudessa alkoi 2.3.2015, ja sen on suunniteltu jatkuvan lokakuun 2015 alkuun saakka. Myös Suomen valtio ja 22 kuntaa ovat jättäneet valituksensa Helsingin hovioikeuteen. Kärjäoikeuden marraskuussa 2013 ratkaisemien kanteiden lisäksi käsittelyn alkamista odottaa 21 vahingonkorvauskannetta Lemminkäistä ja muita asfalttialan yrityksiä vastaan. Näiden kanteiden pääomamäärä on yhteensä noin 26 miljoonaa euroa, joista yhtiö on tehnyt 13,0 miljoonan euron varauksen.

Yhtiöllä on lisäksi useita muita yksittäisiä liiketoimintaan liittyviä oikeudenkäyntejä, joiden lopputulos on epävarma. Yhtiö arvioi, ettei näillä oikeudenkäynneillä ei ole olennaista vaikutusta yhtiön taloudelliseen asemaan.